

ชื่อภาคินพนธ์ : ความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลามต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิตในหมู่บ้านไทยมุสลิม ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนราธิวาส
ชื่อผู้เขียน : นายอรุณ สารบัญญัติ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลามต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านไทยมุสลิม 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลามต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านไทยมุสลิม และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านไทยมุสลิม

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาเป็นผู้นำศาสนาอิสลาม (อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น โต๊ะครู โต๊ะลาโบ) ในหมู่บ้านไทยมุสลิมที่มีการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ตามแนวทางกรมการพัฒนาชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน 133 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้นำศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เป็น คอเต็บ กลุ่มอายุ ระหว่าง 41 - 60 ปี การศึกษาสายสามัญส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา การศึกษาด้านศาสนาส่วนใหญ่ จบศาสนาชั้นกลาง และไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามแนวทางกรมการพัฒนาชุมชนมีอาชีพเกษตรกรกรรม และมีรายได้ระหว่าง 20,001 -40,000 บาท ต่อปี เคยเข้ารับฟังการประชุมชี้แจง ชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจากทางราชการ มาแล้ว 1 - 2 ครั้ง มีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาแนะนำให้เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มาแล้ว 1-2 ครั้ง
2. ผู้นำศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง

3. ตำแหน่ง อายุ การศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อาชีพ รายได้ การได้รับความรู้จากทางราชการ และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไม่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลามต่อการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านไทยมุสลิม

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินที่เกี่ยวข้องกับชาวมุสลิม จะต้องดำเนินการตามหลักศาสนาอิสลาม นั่นคือ จะต้องไม่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากเป็นสิ่งต้องห้ามตามหลักศาสนา ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถดำเนินการได้ในลักษณะสหกรณ์ หรือหลักการทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. ฝากเงินสัจจะสะสมเพื่อเก็บรักษาในลักษณะวาดีอะฮ์ คือ ฝากเงินเพื่อความปลอดภัย โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ฯจะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินดังกล่าว
2. นำเงินสัจจะสะสมเข้าร่วมลงทุนในลักษณะมูฏอเราะบะฮ์ โดยคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะอนุมัติเพื่อการลงทุน ให้สมาชิกในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องเป็นธุรกิจหรืออาชีพที่เสี่ยงต่อการขาดทุนน้อย
3. นำเงินสัจจะสะสมไปร่วมลงทุนในลักษณะมุชารอะกะฮ์ เป็นการลงทุนร่วมที่ทั้งฝ่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและสมาชิก จะต้องรับผิดชอบร่วมกันไม่ว่าจะมีกำไร หรือขาดทุน
4. นำเงินสัจจะสะสมไปทำธุรกิจค้าขายในลักษณะมุราบาอะฮ์ ซึ่งทางกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะนำไปลงทุนซื้อสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาที่บวกกำไรไว้แล้ว
5. นำเงินสัจจะสะสมไปดำเนินการในลักษณะอิญาเราะฮ์ เช่น กลุ่มออมทรัพย์ฯ นำเงินสัจจะสะสมไปซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการประกอบอาชีพให้แก่สมาชิกเพื่อซื้อต่อ หรือเช่า โดยทางกลุ่มบวกกำไรไว้ก่อนแล้ว
6. ดำเนินงานตามแนวทางกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด มีกิจกรรมเครือข่าย เช่น ศูนย์สาธิตการตลาด ธนาคารข้าว เป็นต้น แต่ไม่มีดอกเบี้ยเข้ามาเกี่ยวข้อง
7. เมื่อมีการร่างข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะต้องไม่มีข้อความที่ขัดกับความรู้สึกของชาวมุสลิม เช่น เกี่ยวกับดอกเบี้ย การกู้ เป็นต้น และเปลี่ยนถ้อยคำจากคำว่า กู้ยืม เป็นยืมเงินแทน